

Kursplan för Organisationspsykologi på systemisk och psykodynamisk grund 45 hp Organisational psychology 45 hp

I januari 2012 startar en ny kurs i Organisationspsykologi vid Psykologiska institutionen, Stockholms universitet. Sista ansökningsdag är 15 juni 2011.

Kursen omfattar två läsår med ca 10 kursdagar per läsår med gemensam undervisning samt handledning på eget organisationsinriktat arbete. Under mellanperioderna tillkommer hemarbete med egna uppgifter, projektarbete enskilt och i mindre grupper samt deltagande i tillämpningsövningar med inriktning på grupp- och organisationsdynamik.

Kursen vänder sig till yrkesverksamma personer med erfarenheter från olika verksamhetsområden såsom offentligt finansierad verksamhet, näringslivet, ideella organisationer, kyrkan och försvaret. Den vänder sig till personer som är verksamma i olika typer av befattningar och som tillsammans representerar ett flertal yrkesbakgrunder som psykolog, beteendevetare, ekonom, ingenjör, militär, präst, sjuksköterska, läkare.

Deltagarna skall ha genomgått högskoleutbildning om minst 180 högskolepoäng (motsvarar 120 "gamla" poäng) och ha minst två års erfarenhet av arbete med organisationsfrågor efter utbildningen. Deltagarna skall under kursen bedriva någon form av organisationsinriktat arbete.

Kursens innehåll

A. Organisationspsykologi: Introduktion och kursens problemställningar

Beteendevetenskap som grund för organisationspsykologi introduceras utifrån hur man tänker och forskar inom området. Rollen som konsult med kontrakt, uppföljning och utvärdering belyses. Olika sätt att göra omvärldsanalyser som ger beslutsfattare bedömningar och råd i syfte att stödja beslutsfattande diskuteras liksom processkonsultation. Kursen behandlar också gränsdragningar mellan innehåll i konsultation, handledning, coaching, karriärplanering, grupputveckling och teambuilding. Frågor om värdegrund och om etiska, existentiella och kunskapsteoretiska ställningstaganden belyses. Grupphandledning och -diskussioner om organisationsinriktat arbete ingår.

Kursdatum: 20/1 – VT2012

Huvudlitteratur:

Alvesson, M. & Sveningsson, S. (red.) 2007. Organisationer, ledning och processer. Lund: Studentlitteratur.

B. Organisationsteori och organisationspsykologi

Kursen behandlar organisationsteori, organisatoriska styrsystem samt processen i konsultarbete. Detta belyses med utgångspunkt i teoretiska modeller för beskrivning och analys av organisatoriska fenomen och kompletteras med konkreta exempel. Kursen behandlar även olika typer av organisatoriska strukturer, styrsystem för olika organisationer (politiskt styrda organisationer, privat verksamhet etc.) samt organisationsformer (statlig/kommunal förvaltning, företag liksom vad som är specifikt för t.ex. familjeföretag och ideella organisationer). Utifrån ett forskningsperspektiv belyser kursen även några centrala begrepp och fenomen inom organisationspsykologin, sådana som är generellt relevanta eller som aktualiseras via nya organisationsmodeller och omvärldsbetingelser. Frågor om värdegrund och om etiska, existentiella och kunskapsteoretiska ställningstaganden belyses. Grupphandledning och -diskussioner om organisationsinriktat arbete ingår.

Kursdatum: VT/HT 2012

Huvudlitteratur:

Alvesson, M. & Sveningsson, S. (red.) (2007). *Organisationer, ledning och processer*. Lund: Studentlitteratur.

Jakobsen, D.F. & Torsvik, J. (2008). *Hur moderna organisationer fungerar*. Lund: Studentlitteratur.

C. Organisationsledning och förändringsprocesser

Kursen behandlar ledarskap och medarbetarskap i organisationer samt olika slag av organisationsförändringar (såsom sammanslagningar, nedläggningar, nedskärningar, outplacement och outsourcing). Framgångskriterier för organisationer, ledning och implementering av förändringsarbete, principer för rekrytering och urval samt fackets roll i organisationer belyses. Kursen berör också successionsfrågor och generationsväxling, genusfrågor och mångfald i arbetslivet samt internationella och kulturella perspektiv på organisatoriskt arbete. Frågor om värdegrund och om etiska, existentiella och kunskapsteoretiska ställningstaganden belyses. Grupphandledning och -diskussioner om organisationsinriktat arbete ingår.

Kursdatum: HT 2012

Huvudlitteratur:

Burke, W.W. (2002). *Organization change: Theory and practice*. Thousand Oaks, CA: Sage.

D. Den inre organisationsdynamiken

Kursen behandlar kommunikation och kommunikationsvägar i organisationer samt olika sätt att förmedla och motta budskap. Textanalys används som en metod för att öka förståelsen för och kunskapen om vad som redovisas respektive inte redovisas i olika typer av information och dokument (t ex verksamhetsbeskrivningar och affärsplaner). Vidare behandlas samspeletsprocesser inom och mellan grupper i en organisation, dolda skeenden i grupper och organisationer, motstånd mot förändringar, konflikthantering, projektioner samt processer i små och stora grupper. Frågorna belyses både genom teoretiska perspektiv och praktiskt tillämpade moment. Frågor om värdegrund och om etiska, existentiella och kunskapsteoretiska ställningstaganden belyses. Grupphandledning och -diskussioner om organisationsinriktat arbete ingår.

Kursdatum: VT 2013

Huvudlitteratur:

Obholzer, A. & Roberts Zagier, V. (1996). *The unconscious at work: Individual and organizational stress in human services*. London: Routledge.

E. Arbetspsykologi och hälsa

Kursen behandlar hur människan påverkas av arbetets innehåll och uppläggning utifrån ett hälsoperspektiv. Ämnen såsom den psykosociala arbetsmiljön, stress, sömn och återhämtning, sjukfrånvaro och systematiskt arbetsmiljöarbete berörs. Vidare behandlas frågor kring det gränslösa arbetet, t ex hur hälsan påverkas när gränsen mellan arbetsliv, privatliv och fritid blir otydligare liksom risker och fördelar med ett flexibelt arbetsliv. Dessa ämnen belyses teoretiskt såväl som genom praktiskt tillämpade moment. Frågor om värdegrund och om etiska, existentiella och kunskapsteoretiska ställningstaganden belyses. Grupphandledning och -diskussioner om organisationsinriktat arbete ingår.

Kursdatum: VT/HT 2013

Huvudlitteratur:

Näswall, K., Hellgren, J. & Sverke, M. (2007). *The Individual in the Changing Working Life*. Cambridge: Cambridge University Press.

F Instrument och metoder för organisationsanalys

Kursen behandlar olika modeller och metoder för organisationsanalys samt hur dessa kan användas och utvecklas i organisatoriskt arbete. I detta ingår att identifiera betydelsen av ekonomi och teknik som styrinstrument samt informationsteknikens roll i samspel mellan människor. Kommunikationsvägar, informationskällor och ny teknisk utveckling och den betydelse detta kan ha för hur enskilda individer uppfattar och hanterar sin arbetssituation behandlas. I kursen ingår också att genomföra en analys av ett aktuellt problemområde och lägga upp en studie med avgränsade frågeställningar. Frågor om värdegrund och om etiska, existentiella och kunskapsteoretiska ställningstaganden belyses. Grupphandledning och -diskussioner om organisationsinriktat arbete ingår.

Kursdatum: HT 2013

Huvudlitteratur:

Gustavsson, B. (Ed.) (2004). *Metoder i samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.